

O PUNTE ÎNTRE REALIZĂRILE TRECUTULUI ȘI MISIUNILE VIITORULUI

Traducere și adaptare Mihail RICINSCHI

Secretarul General al NATO, **Jaap de Hoop Scheffer**, despre rolul Summitului:

BUCHAREȘTI – piatră de hotar pentru transformarea Alianței

Întrunirea din 3-4 aprilie, de la București, este parte a unei strategii (*three-Summit-strategy*) care, demarate la Riga, se va încheia cu summitul aniversar, din 2009, din cel de al 60-lea an al Alianței.

În această scurtă perioadă de timp, ceea ce dorim este să accelerăm transformarea Alianței. Într-o lume tot mai globalizată, tot mai periculoasă, Alianța va deveni un eficient furnizor de securitate dacă va dispune de capacități operaționale consistente și va promova

Momentul întrebărilor și răspunsurilor

„Mai bine știi câteva întrebări decât toate răspunsurile”, spunea, la mijlocul secolului trecut, scriitorul american James Thurber. Cuvintele lui rămân valabile și azi.

La București, înainte de a da răspunsuri adecvate realității, NATO își va pune întâi cele mai potrivite întrebări. Cele referitoare la provocările din domeniul securității și cum pot fi acestea contracarate. Întrebări din realitatea zilelor noastre. Dar și dintr-un viitor incert. Provocările din Afganistan și Kosovo se cunosc. Cele referitoare la modificările climatice și apărarea sistemelor informaționale abia se configurează. Toate merită atenție.

Așa apar întrebările pentru Alianță. Ce este? Ce va deveni? Nu este prea devreme, mai degrabă decât prea târziu, pentru trecerea la un nou Concept Strategic? Cum poate evolua Parteneriatul, pentru a sluji atât Alianța, cât și statele-partenere? Ce rol își poate asuma NATO în domeniul securității energetice?

Majoritatea întrebărilor înseamnă o alternativă. În acest sens, Alianța trebuie să aleagă între opțiuni. O va face și la Summitul de la București. Dar sarcina aceasta nu se va încheia odată cu lucrările acestuia. Este și ceea ce sublinia Președintele Băsescu: „București poate fi o punte între realizările trecutului și misiunile viitorului”.

Paul KING, NATO Review Editor

Publicată sub autoritatea Secretarului General, Jaap de Hoop Scheffer, *NATO Review* este destinată să contribuie la realizarea unui dialog extins și constructiv pe subiecte de interes pentru Alianță. Firesc, articolele ediției din martie se referă la tematica Summitului de la București și sunt reunite sub un generic onorant: **Bucharest: the place where answers take shape? – București, locul în care se vor formula răspunsuri?**

noi relații politice cu state și instituții din afara arealului său.

Având în vedere numărul statelor participante, Summitul de la București va fi cel mai mare din istoria Alianței. Vor fi prezenți, pentru a discuta noile căi de edificare a securității, liderii celor 26 de state membre ale Alianței, reprezentanții statelor partenere și ai multor instituții internaționale. Această participare argumentează cel mai bine evoluția rolului Alianței, care a devenit placă turnantă pentru alte coaliții și, în acest fel, un flexibil instrument politico-militar, aflat atât în serviciul propriilor sale națiuni, cât și al unei tot mai extinse comunități internaționale.

Care vor fi subiectele majore ale Summitului? Se disting patru domenii-cheie.

Înainte de toate – **operațiile**.

Summitul nostru va trata cu precădere angajările operaționale. Peste 60.000 de oameni curajoși, bărbați și femei, sunt desfășurați în prezent în operații și misiuni conduse de NATO pe trei continente. La București, vom sublinia că la succesul acestor operații au contribuit toate statele membre, fără excepție, și vom trimite un mesaj de susținere în special pentru cei din Kosovo și Afganistan.

În ceea ce privește efectivele din Kosovo, reafirmăm că, dacă Organizația Națiunilor Unite nu va decide altceva, militarii din KFOR vor rămâne acolo pe baza prevederilor Rezoluției 1244 a Consiliului de Securitate, pentru a garanta un mediu sigur pentru toți locuitorii. Trebuie să precizăm însă că prezența trupelor NATO în zonă va fi un proces controlat și coordonat. Pentru că Balcanii sunt în centrul Europei, această prezență este vitală pentru stabilitatea întregului continent. De aceasta și dorim ca toate statele regiunii să fie integrate în structurile continentului. În acest context, chiar dacă va continua să ajute Kosovo pentru a-și consolida independența, NATO va continua să acorde asistență eforturilor de reformă din Serbia, Bosnia și Herțegovina și Muntenegru.

Afganistanul reprezintă o angajare pe termen lung a Alianței. Trebuie să continuăm să ajutăm Afganistanul, pentru a deveni o națiune stabilă, democratică și guvernabilă, care nu mai exportă terorism, infracționalitate și droguri în arealul geografic al Alianței și în restul lumii. Trebuie să remarcăm semnele clare de progres vizibile în societatea afgană, în economie, învățământ și funcționarea instituțiilor. Provocarea care ne stă în față este să sprijinim această tendință.

Mă aștept ca Summitul de la București să convină asupra unei strategii clare în Afganistan, care, în perioada care va urma, trebuie să vizeze: ● prezența noastră consistentă și eficientă, dovadă a angajării Alianței; ● îmbunătățirea instruirii Armatei Naționale Afgane spre acel nivel care îi va permite să asigure securitatea internă, prin propriile forțe și mijloace; ● o mai bună interacțiune cu

organizațiile internaționale, inclusiv cu ONU și Uniunea Europeană, pentru a garanta că securitatea, reconstrucția și dezvoltarea sunt de nedespărțit; ● sprijinirea de către statele vecine a obiectivului nostru de edificare a unui Afganistan stabil și democratic.

Un al doilea subiect major pe agenda summitului este **extinderea Alianței**.

În acest scop, au fost invitate la București acele state aspirante care îndeplinesc standardele noastre de performanță și sunt capabile să contribuie la securitatea euroatlantică. În contextul Planului de Acțiune în vederea Aderării, *Membership Action Plan (MAP)*, Alianța acordă asistența necesară Albaniei,

Croației și fostei Republici Iugoslave a Macedoniei, care se pregătesc în vederea unei eventuale aderări – pas important în integrarea euroatlantică a Balcanilor.

În momentul în care scriu aceste rânduri, decizia nu a fost luată, iar cele trei state continuă să lucreze pentru a merita invitația de a adera. Asemenea rundelor de aderare de până acum, în cele din urmă, și la București, decizia va fi politică. În acest moment, nu pot și nu doresc să anticipez nefondat această decizie. Oricum, aceasta va reflecta consensul referitor la extindere al celor 26 de state ale Alianței. Dar trebuie să fie clar că NATO nu a obosit în demersul de a-și extinde arealul geografic. Și același lucru poate fi spus și despre Uniunea Europeană. Nu întâmplător, pentru că există o dublă dimensiune a extinderii, cea mai bună garanție a păcii și stabilității pe continentul nostru fiind tocmai sinergia proceselor de extindere din NATO și UE.

Apoi, Summitul de la București trebuie să continue **transformarea Alianței**.

Aceasta înseamnă adaptarea structurilor și capacităților la noul mediu de

securitate. Este clar că nu toate povocările acestuia cer o soluție militară, dar competența din acest domeniu a fost și, fără îndoială, va rămâne esențială pentru a le face față. În consecință, este vital ca Alianța să își mențină ascendenul militar, ca toate statele membre să facă investițiile financiare necesare pentru ca forțele noastre să fie dotate adecvat obiectivelor și să devină tot mai flexibile și eficiente.

În acest context, trebuie să vizăm, în primul rând, capacitatea de a îndeplini cerințele curente, dar și pregătirea în vederea confruntării cu viitoarele, potențialele provocări din domeniul securității. ținând cont, în egală măsură, de proliferarea armelor de distrugere în masă și de mijloacele lor purtătoare, am hotărât să reevaluăm apărarea antirachetă și să examinăm căile prin care sistemul pe care Statele Unite vor să îl implementeze cu Polonia și Cehia poate deveni complementar programelor NATO.

participarea ei la lucrările summitului. Pentru că, în pofida unei retorici dure, adoptate în ultima perioadă, și a poziției sale față de Kosovo și Tratatul asupra Forțelor Convenționale din Europa, Rusia ocupă un loc special printre partenerii noștri. În consecință, apreciem la justa lui valoare și dorim să continuăm dialogul nostru deschis și constructiv, inclusiv asupra problemelor în care există divergențe, dar și să căutăm noi zone de interes comun. Doar procedând în felul acesta, nu vor exista bariere și limite în relațiile noastre.

Dorim, de asemenea, să consolidăm rețeaua de parteneriate dincolo de arealul euroatlantic. În nordul Africii, în Orientul Mijlociu, până în estul Asiei, spre Pacific, interesul Alianței este prezent și necesar. Firesc, țările din aceste regiuni au văzut în ce sens evoluează Alianța și au ajuns la concluzia că de operațiile NATO beneficiază propria lor securitate, că este în interesul lor să se integreze în echipa

Suntem interesați, de asemenea, de protejarea infrastructurii energetice și de potențarea efortului comunității internaționale de a asigura suplimentar securitatea energetică.

În sfârșit, al patrulea subiect major pe agenda summitului este **dezvoltarea relațiilor de parteneriat**.

De peste 15 ani, NATO susține statele din afara Alianței să facă față dificultăților reformelor, demers prin care vizează, de fapt, consolidarea securității și stabilității continentului. Mulți dintre partenerii noștri euroatlantici arată că sunt ferm hotărâți să fie furnizori de securitate decât simpli consumatori, și o fac prin implicare efectivă în misiunile și operațiile NATO. În consecință, Alianța are tot interesul să continue politica de parteneriat și să o adapteze nevoilor și cerințelor partenerilor noștri, pentru a-i angaja și pe viitor în preîntâmpinarea provocărilor din domeniul securității. În acest context, în completarea lucrărilor summitului, întâlnirea cu partenerii euroatlantici va fi un excelent prilej pentru a discuta aspectele colaborării noastre în Europa și Asia Centrală.

Rusia este și ea parte integrantă a acestui efort și aștept cu interes

noastră. Iar răspunsul nostru la angajarea lor este continuarea dialogului, promovarea unor noi modalități de cooperare și îmbunătățirea interoperabilității dintre forțele noastre și cei care doresc să fie alături de noi.

Ce se va întâmpla după summit?

Așa cum menționam la început, evenimentul de la București nu este unul izolat. El va continua să implementeze deciziile luate la Riga, dar va genera și obiective pentru lunile următoare. Iar anul viitor, când NATO va celebra a 60-a aniversare, vom face un alt important pas în transformarea Alianței. Cred că materializarea acestuia va însemna decizia de a revizui conceptual bazele organizației, posibil, prin demararea elaborării unui nou Concept Strategic. Un astfel de document ar trebui să prezinte ● caracterul de unicitate al Alianței noastre, ● cum se va transforma aceasta și ● cum va contracara principalele provocări din domeniul securității. ● Dar el va consolida și scopul nostru comun și ● va garanta că suntem în continuare înțelegi de opinia publică și că NATO rămâne relevant pentru nevoile de securitate.